

การสร้างความก้าวหน้าในอาชีพด้วยการคิดแบบผู้ประกอบการ

Career Advancement through Entrepreneurial Mindset

ศิริจันทร์ เชื้อสุวรรณ พัทชรินทร์ อุดมจรัสเดช และ ทรงเกียรติ สังคมณี

Sirijan Chuasuwan, Patcharin Udomjaratdet, and Songkiet Sangkamanee

ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ

Department of Business Administration, Faculty of Management Sciences

E-mail: Sirijan_chu@cmru.ac.th, patcharin_udo@cmru.ac.th,

songkiet_san@cmru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความนี้นำเสนอวิธีคิดแบบผู้ประกอบการที่แสวงหาโอกาส คิดสร้างสรรค์ สร้างนวัตกรรม ยอมรับและบริหารจัดการความเสี่ยง ซึ่งสามารถนำมาใช้ในการทำงานในอาชีพอื่น ที่ต้องเผชิญกับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลง การนำวิธีคิดแบบผู้ประกอบการมาใช้ในการทำงานเป็นการพัฒนาศักยภาพของพนักงานทุกอาชีพ ทั้งภาครัฐและเอกชน การสร้างความเป็นผู้ประกอบการให้กับพนักงานทำได้โดยการใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เพื่อสร้างนวัตกรรมในการทำงาน จัดสรรทรัพยากรเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย ใช้รางวัลจูงใจทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน สามารถยอมรับและกล้าที่เผชิญความเสี่ยง โดยนำกระบวนการ ALBR ที่หมายถึง การลงมือปฏิบัติ (Act) การเรียนรู้ (Learn) การสานต่อ (Build) และการทำซ้ำ (Repeat) มาใช้ในการพัฒนาทักษะวิธีคิดแบบผู้ประกอบการ ซึ่งเทคนิคในการฝึกฝนตนเองให้มีวิธีคิดแบบผู้ประกอบการ คือ ให้รักในงานที่ทำ ฝึกยอมรับความเสี่ยง คิดนอกกรอบ และฝึกคิดบวก วิธีคิดแบบผู้ประกอบการช่วยให้พนักงานมีความยืดหยุ่นในการปรับตัวรับกับสถานการณ์ที่ไม่แน่นอนได้ คิดหาทางแก้ไขปัญหา และเรียนรู้การทำงานแบบใหม่ๆ ได้ ซึ่งเป็นการเสริมสร้างความก้าวหน้าในอาชีพ

คำสำคัญ: วิธีคิด ผู้ประกอบการ วิธีคิดแบบผู้ประกอบการ
ความคิดแบบผู้ประกอบการ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

Abstract

This article aimed to present entrepreneurial mindset. This kind of thinking is to seek opportunity, to encourage creativity, to stimulate innovation, to accept and manage risks. Entrepreneurial thinking can be implemented to work in other professional, which facing economy society and technology keep changing. This will improve potential of employee in all organization, both government and private sector. To build entrepreneurial mindset in employee by 1) creative thinking for innovation working 2) allocate resource to achieve the task 3) incentives both monetary and non-monetary 4) accept and dare to face the risk. To improve entrepreneurial thinking skill, we can do by using the ALBR (Act, Learn, Build, and Repeat) process. Techniques to practice yourself to have entrepreneur thinking are love your work, dare to accept risk, think lateral and think positive. These will improve the potential of employees and help build a progress in their career.

Keyword: Mindset, Entrepreneur, Entrepreneurial Mindset,
Entrepreneurial Thinking, Creative Thinking

บทนำ

บทความนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อนำเสนอวิธีคิดแบบผู้ประกอบการ เพื่อนำไปปรับใช้กับการทำงานในอาชีพอื่นให้สามารถพัฒนางาน สร้างความก้าวหน้าในการทำงานดังเช่นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ ซึ่งการเป็นผู้ประกอบการอาจเป็นหนทางที่หลายคนจะเลือก เมื่อหางานทำไม่ได้หรือถูกเลิกจ้าง เพราะไม่กล้าเสี่ยงที่ต้องลงทุนในประกอบธุรกิจ แม้ว่าจะมีโอกาสที่จะได้ค่าตอบแทนที่ไม่มีขีดจำกัดและมีความเป็นอิสระสูง แต่กว่าจะถึงจุดนั้นก็ต้องผ่านอุปสรรคหรือประสบการณ์ที่ล้มเหลวมาไม่น้อย ด้วยการประกอบธุรกิจต้องอดทน แข่งขัน และอยู่กับความไม่

แน่นอน ซึ่งเป็นสิ่งที่พนักงานประจำทั้งหลายกลัวที่จะเผชิญ ในความเป็นจริงการทำงานในหลายๆ อาชีพ กลับต้องเผชิญกับความไม่แน่นอนและการแข่งขันที่สูงเช่นเดียวกัน ยิ่งในภาวะค่าแรงขั้นต่ำที่ขยับสูงขึ้น ทำให้องค์กรที่จำเป็นต้องใช้แรงงานจำนวนมาก ต้องหาวิธีการบริหารแรงงานและบริหารค่าตอบแทนให้มีประสิทธิภาพที่สุด เพราะค่าจ้างแรงงานเป็นต้นทุนสำคัญที่เพิ่มสูงขึ้นในระยะยาว จะพบว่าหลายๆ องค์กรหันไปจ้างพนักงานพาร์ทไทม์ (Part time) มากขึ้น หรือบางงานที่ไม่ถนัดก็จ้างบุคคลภายนอก (Outsource) ทำแทน อีกทั้ง ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทำให้มีการศึกษาวิจัยหาเครื่องมือ เครื่องจักรที่มีเทคโนโลยีทันสมัยมาใช้งานแทนคนในหน้าที่ต่างๆ มากขึ้น ซึ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและลดปัญหาจากพฤติกรรมการทำงานของแรงงานอีกด้วย แต่ในมุมมองของผู้ที่เป็นลูกจ้างจะได้รับผลกระทบต่อการมีงานทำและความมั่นคงในอาชีพ

แรงกดดันจากทั้งสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในองค์กร ทำให้พนักงานประจำ หรือมนุษย์เงินเดือนทั้งหลาย ที่ดูเหมือนว่ามีความมั่นคงในอาชีพ กลับต้องเผชิญกับอนาคตการทำงานที่ไม่แน่นอน จะเห็นว่าท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการ หรือลูกจ้าง ล้วนเผชิญกับความเสี่ยงในงานที่ทำ และไม่ว่าจะทำงานในองค์กรของรัฐหรือเอกชน ในอาชีพใดก็ตาม ก็ต้องเผชิญกับความไม่แน่นอน จึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจว่าผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ มีวิธีคิดอย่างไรบนความไม่แน่นอน ความเป็นผู้ประกอบการทำให้เกิดการเรียนรู้ และใช้ประโยชน์จากความไม่แน่นอนมาสร้างโอกาส สร้างความสำเร็จให้เกิดขึ้นในชีวิตได้อย่างไร และหากสามารถนำวิธีการคิดแบบผู้ประกอบการ มาใช้ในการทำงานของพนักงานในอาชีพอื่นๆ ได้แม้ว่าบุคคลนั้นจะไม่เคยทำธุรกิจมาก่อนหรือไม่คิดจะทำธุรกิจเลยก็ตาม ก็จะช่วยเพิ่มความมั่นคงในอาชีพ สร้างความก้าวหน้าในการทำงานดังเช่นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จได้

เส้นทางของผู้ประกอบการ

คำว่า “ผู้ประกอบการ (entrepreneur)” มีรากศัพท์มาจากภาษาฝรั่งเศสของคำสองคำคือ entre และ prendre ซึ่งใช้เป็นการอธิบายถึงคนที่เริ่มต้นทำธุรกิจ (undertake) ที่ต้องรับความเสี่ยง เป็นผู้ใช้ความคิดสร้างสรรค์โดยเอาทรัพยากร

ได้แก่ เงิน คน โมเดลทางธุรกิจ กลยุทธ์ และความสามารถในการเผชิญความเสี่ยง มาประกอบกันเพื่อแปรไปสู่ธุรกิจที่เป็นรูปธรรม (Barringer & Ireland, 2008)

แนวคิดในกลางศตวรรษที่ 20 มองผู้ประกอบการว่า เหมือนกับนักสร้างสรรค์สิ่งใหม่ (Innovator) โดยมีหน้าที่ปฏิรูปหรือเปลี่ยนแปลงรูปแบบการผลิต โดยทำให้เกิดสิ่งประดิษฐ์ขึ้นใหม่ หรือหาวิธีการในการผลิต การใช้เทคโนโลยีที่ไม่เคยใช้กับสินค้าใหม่ หรือผลิตสินค้าเดิมในแนวทางใหม่ การใช้แหล่งวัตถุดิบใหม่ หรือช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่ ด้วยการจัดการในอุตสาหกรรมใหม่ ความคิดสร้างสรรค์จึงเป็นส่วนจำเป็นของการประกอบการ ทั้งนี้ ยังต้องสามารถเข้าใจถึงอิทธิพลต่อการทำงานในสภาพแวดล้อมต่างๆ (เขาวลัักษณ์ เคลือบมาศ, 2551)

โดยสรุปแล้ว ผู้ประกอบการ เป็นบุคคลที่มองเห็นโอกาส คิดริเริ่มสร้างสรรค์ ต้องการความสำเร็จ ยอมรับความเสี่ยง และหากพิจารณาว่าผู้ประกอบการเป็นบทบาทหนึ่งที่มีคุณลักษณะเฉพาะแล้ว ความเป็นผู้ประกอบการ อาจเกิดกับผู้ประกอบอาชีพอื่นนอกเหนือจากผู้ประกอบธุรกิจก็ได้ ดังนั้น บุคคลที่มีลักษณะของความเป็นผู้ประกอบการก็อาจเป็นพนักงานในองค์กรต่างๆ ได้

เส้นทางการทำงานของผู้ประกอบการ แม้ว่าจะมีอิสระในการทำงาน แต่ก็ต้องเผชิญกับความเสี่ยงและการคาดเดาสถานการณ์ ผลตอบแทนที่ได้รับจึงไม่แน่นอน ซึ่งขึ้นอยู่กับหลายปัจจัยโดยเฉพาะอย่างยิ่งสภาพแวดล้อมภายนอกที่ยากต่อการควบคุม การดำเนินธุรกิจจึงต้องมีความรับผิดชอบสูง ต้องยืดหยุ่นปรับตัว คิดหาช่องทางใหม่ๆ อยู่เสมอ อย่างไรก็ตามหากมองเป็นโอกาสแล้ว มีผู้ประกอบการจำนวนไม่น้อยที่สร้างความมั่นคงให้ธุรกิจของตนได้ เพราะไม่มีเพดานรายได้ที่จำกัด เหมือนลูกจ้างที่รับเงินเดือน ซึ่งมักจะมีการกำหนดเพดานเงินเดือนขั้นสูงสุดของแต่ละตำแหน่งไว้ เส้นทางการประกอบกิจการจึงเต็มไปด้วยความท้าทาย ที่ต้องคิดหาแนวทางใหม่ ๆ และเรียนรู้ที่จะปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

วิธีคิดแบบผู้ประกอบการ

วิธีคิด (mindset) คือ มุมมอง ความเชื่อของบุคคลที่ส่งผลต่อการใช้ชีวิต ทั้งในด้านความคิด เจตคติ และพฤติกรรม (ศูนย์จิตวิทยาการศึกษา มูลนิธิ ยุวสถิรคุณ, มปป.) วิธีคิด จึงเป็นกระบวนการทางความคิด ซึ่งจะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของคน เช่น จะสื่อสารแบบไหน จะทำงานด้วยวิธีใด จะจัดการกับความรู้สึกของตนเองอย่างไร ซึ่งวิธีคิดจะมีผลต่อการกระทำของแต่ละบุคคล เพื่อให้เห็นภาพได้ชัดเจนยิ่งขึ้นจึงนำมาสรุปและนำเสนอตั้งโมเดลตามภาพที่ 1

ภาพที่ 1 โมเดลของกระบวนการทางความคิด

จากโมเดลข้างต้น เมื่อเกิดเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่เข้ามากระทบกับการทำงาน เสมือนเป็นปัจจัยนำเข้า ผ่านกระบวนการคือวิธีการคิด ทำให้เกิดมุมมองของตนเองต่อสิ่งที่เกิดขึ้นซึ่งนำไปสู่การกระทำทั้งหลาย และการกระทำนั้นก็จะเป็นการสร้างสถานการณ์ที่จะเข้ามากระทบกับการทำงานอีก เกิดการเรียนรู้และเป็นประสบการณ์ของบุคคลนั้น ด้วยวิธีคิดที่ต่างกันก็ทำให้ได้ผลงานที่ต่างกัน แม้เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแบบเดียวกันกับคนสองคน คนแรกคิดแบบหนึ่ง ประสบความสำเร็จ ส่วนอีกคนมีวิธีคิดอีกแบบแต่ประสบความสำเร็จ

สำหรับวิธีคิดแบบผู้ประกอบการ (Entrepreneurial mindset) เป็นกลุ่มของความเชื่อ ทักษะ พฤติกรรมที่บ่งบอกถึงความเป็นผู้ประกอบการ มีลักษณะเป็นกระบวนการคว้าโอกาส และสร้างสิ่งใหม่ที่มีคุณค่าเพิ่ม ภายใต้การประเมินและยอมรับความเสี่ยง มีความกล้าที่จะเผชิญและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งวิธีคิดเกี่ยวกับการทำงานของผู้ประกอบการจะแตกต่างจากลูกจ้าง เช่นลูกจ้างจะทำงานตามคำสั่ง แต่ผู้ประกอบการจะคิดสร้างงาน ลูกจ้างรอโอกาสเข้ามา แต่ผู้ประกอบการจะค้นหาโอกาส ลูกจ้างชอบความมั่นคง แต่ผู้ประกอบการอยู่กับความเสี่ยง

ลูกจ้างมักคิดในกรอบเพื่อความปลอดภัย แต่ผู้ประกอบการจะคิดนอกกรอบ เพื่อให้แข่งขันได้

จากงานวิจัยเกี่ยวกับมุมมองของทฤษฎีเกี่ยวกับวิธีคิดและข้อจำกัดในสภาพแวดล้อมที่วิกฤตของผู้ประกอบการอังกฤษ พบว่า ผู้ประกอบการมีสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันตามวัฒนธรรม สังคม และทุนทางเศรษฐกิจ ซึ่งส่งผลต่อลักษณะความเป็นผู้ประกอบการและวิธีคิด สภาวะความคิดของผู้ประกอบการมีความเกี่ยวข้องกับความรู้และการฝึกหัด (Outsios, 2013) ดังนั้น เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเหมือนกัน แต่วิธีคิดต่างกันผลที่ได้ก็จะแตกต่างกัน

วิธีคิดของแต่ละคนสามารถเปลี่ยนแปลงได้ หากได้รับการเรียนรู้พัฒนาวิธีคิด โดยนำวิธีคิดแบบผู้ประกอบการมาใช้ กล่าวคือ เมื่อเจอกับสถานการณ์หนึ่งๆ จะประเมินความเสี่ยง ผลกระทบ คิดหาทางแก้ไขปัญหา โดยไม่จำกัดอยู่ในกรอบเดิม มองหาโอกาสจากสถานการณ์นั้น มุ่งมั่นไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค ซึ่งการทำเช่นนี้จะเป็นการพัฒนาศักยภาพของตนเองให้ประสบความสำเร็จในงานที่ทำได้ ไม่ว่าจะเป็นการทำงานด้าน ดนตรี กีฬา ศิลปะ วิทยาศาสตร์ การศึกษา รวมทั้งในทางธุรกิจ

ความสำคัญของวิธีคิดแบบผู้ประกอบการ

การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาช่วยสนับสนุนการทำงาน ทำให้เกิดการ ทำงานรูปแบบใหม่ที่ต้องใช้ทักษะสูงขึ้น ใช้กำลังคนน้อยลง ดังนั้น หากพนักงานทำงานมานาน เคยชินกับการทำงานแบบเดิมๆ และคิดว่าอยู่สภาวะที่มั่นคงแล้ว อาจเป็นความคิดที่ผิดพลาด เพราะเมื่อโลกเปลี่ยน คนก็ต้องปรับเปลี่ยนตาม ถ้าเปลี่ยนแปลงตัวเองไม่ทัน จะสู้คนรุ่นใหม่ไม่ได้ จึงต้องหันมาพัฒนาความสามารถของตนเอง วิธีการคิดแบบผู้ประกอบการจึงมีความจำเป็นต่อการทำงานในยุคนี้

เมื่อทุกคน ทุกอาชีพหนีไม่พ้นจากการได้รับผลกระทบของความไม่แน่นอนแล้ว วิธีคิดแบบผู้ประกอบการที่ต้องเผชิญความเสี่ยง จึงสามารถนำมาใช้ในการทำงานในอาชีพต่างๆ ไม่เฉพาะนายจ้างเท่านั้น ลูกจ้างก็สามารถใช้ทักษะการคิดแบบผู้ประกอบการ โดยรู้สึกเสมือนตนเป็นเจ้าของงานนั้นๆ ใช้ความคิดสร้างสรรค์ มองหาโอกาส กล้ายอมรับความเสี่ยง เมื่อผู้ประกอบการ เป็นผู้ที่เมื่อเผชิญกับความท้าทาย

จะคิดและทำในสิ่งที่แตกต่าง ค้นหาและคว้าโอกาส ดังนั้น บุคคลใดคิดและสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ บุคคลนั้นก็เป็นผู้ประกอบการ (De Carolls, 2014)

วิธีคิดแบบผู้ประกอบการสามารถนำไปใช้กับอาชีพอื่น ทั้งผู้ที่เป็นลูกจ้าง นักวิชาการ นักลงทุน นักกฎหมาย แพทย์ นักการเมือง นักดนตรี ทักษะนี้จึงมีความเกี่ยวข้องกับทุกคน หากพนักงานมีการทำงานในเชิงรุก ตื่นตัวในการ วิเคราะห์ แนวน้อม จับทิศทางการเคลื่อนไหวที่เกิดขึ้นอย่างผู้ประกอบการแล้ว ทำให้พนักงานมีความยืดหยุ่นในการปรับตัวเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ วิธีคิดแบบผู้ประกอบการยังมีคุณค่าสำคัญต่อทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 การปลูกฝังทักษะความเป็นผู้ประกอบการเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษา ไม่ว่าจะจบออกไปทำงานในบริษัทขนาดใหญ่ หรือจะเป็นเจ้าของธุรกิจ จะทำงานในองค์กรธุรกิจที่แสวงหากำไร หรือไม่แสวงหากำไรก็ตาม แผลเคน อาจารย์ของมหาวิทยาลัยมิชิแกน กล่าวว่า ผู้เรียนที่เรียนรู้วิธีคิดแบบผู้ประกอบการ เมื่อออกไปทำงานพบว่าประสบความสำเร็จในอาชีพของตนเอง ดังนั้น จึงควรพัฒนาทักษะวิธีคิดแบบผู้ประกอบการให้กับนักศึกษา (Kane, 2016)

การสร้างความเป็นผู้ประกอบการให้กับพนักงาน

เพื่อให้พนักงานมีลักษณะของความเป็นผู้ประกอบการข้างต้นได้ แม้ว่า จะไม่ได้ทำธุรกิจ ก็ตาม โดยนำวิธีคิดแบบผู้ประกอบการมาประยุกต์ใช้กับการทำงานได้ดังนี้

ประการแรก การใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความเป็นผู้ประกอบการจะให้ความสำคัญกับการสร้างสรรค์สิ่งใหม่หรือนวัตกรรมเป็นอย่างแรก ซึ่งอาจเกิดขึ้นเมื่อเริ่มตั้งธุรกิจ หรือดำเนินธุรกิจไปแล้วระยะหนึ่งแล้วก็ได้ การทำงานของพนักงานก็สามารถใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เพื่อสร้างนวัตกรรมในการทำงานได้เช่นกัน โดยการคิดหาวิธีการทำงานใหม่ๆ ที่เพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน เช่น ปรับปรุงการให้บริการลูกค้าให้สะดวก รวดเร็วขึ้น พัฒนาผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ๆ การแก้ปัญหาในการทำงานด้วยวิธีการใหม่ ซึ่งการคิดสร้างสรรค์จะช่วยให้คุณสามารถยืดหยุ่นต่อการปรับตัวเพื่อแสวงหาแนวทางพัฒนางาน อันจะส่งผลต่อความก้าวหน้าในอาชีพ

ประการที่สอง การจัดสรรทรัพยากร ความเป็นผู้ประกอบการต้องมีการจัดสรรทรัพยากร เวลาที่มีอยู่และความมุ่งมั่นให้เข้ากันอย่างเหมาะสม (Resources, time and effort) เพื่อให้แนวคิดหรือนวัตกรรมที่คิดขึ้นกลายเป็นผลิตภัณฑ์ที่ลูกค้าต้องการ การทำงานของพนักงาน ต้องจัดสรรทรัพยากร ซึ่งอาจเป็นงบประมาณ เครื่องมือ เวลาและความมุ่งมั่นที่จะทำให้งานสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งเมื่อมีผลงานย่อมพบกับความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน

ประการที่สาม รางวัลหรือผลตอบแทน การเป็นผู้ประกอบการ จะได้รับผลตอบแทนทั้งในรูปของเงิน เช่น รายได้ หรือผลตอบแทนที่ไม่ใช่เงิน เช่น ความเป็นอิสระ ความพึงพอใจในความสำเร็จ เป็นต้น ซึ่งเป็นสิ่งจูงใจให้ผู้ประกอบการยินดีทุ่มเทให้กับธุรกิจที่ทำ สำหรับพนักงานก็มีรางวัลจูงใจทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงินเช่นกัน นอกจากเงินเดือน โบนัสที่ได้รับเป็นตัวเงินความรักในงานที่ทำ ทำให้เกิดความทุ่มเทกับงาน เกิดความพยายามที่จะฟันฝ่าอุปสรรค แก้ไขปัญหาต่างๆ และสร้างความพึงพอใจในความสำเร็จ

ประการที่สี่ การยอมรับความเสี่ยงหรือกล้าเสี่ยง ลักษณะของความเป็นผู้ประกอบการอีกอย่างหนึ่งก็คือ กล้าเผชิญกับความเสี่ยง โดยต้องประเมินสถานการณ์ของธุรกิจเป็นระยะ ๆ การทำงานของพนักงานก็เช่นกัน ดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นถึงแรงผลักดันที่ก่อให้เกิดความไม่มั่นคงในการทำงานประจำ พนักงานจึงต้องยอมรับในความเสี่ยงและหาวิธีจัดการกับความเสี่ยง หากได้รับมอบหมายให้ทำงานใหม่ที่มีความท้าทาย ซึ่งเสี่ยงที่จะทำได้หรือทำไม่ได้ แต่หากกล้าเปลี่ยนแปลง ก็จะเป็นโอกาสในการเติบโต จึงควรใช้ประโยชน์จากความไม่แน่นอน แสวงหาและคว้าโอกาสที่ผ่านเข้ามา และจัดการกับความเสี่ยงในแง่ลบที่อาจเกิดขึ้น เช่น ทำงานด้วยความละเอียดรอบคอบมากขึ้น จัดทำสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน จัดทำมาตรการป้องกันข้อผิดพลาดในการทำงาน

การพัฒนาทักษะวิธีคิดแบบผู้ประกอบการ

หากพิจารณาถึงวิธีคิดในแบบผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จใช้เมื่อเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ จะพบความคล้ายคลึงกันในการรับมือกับอุปสรรคและคว้าโอกาสที่เข้ามา โดยนำกระบวนการ ALBR (Act, Learn, Build, Repeat) ซึ่งประกอบด้วย การลงมือปฏิบัติ (act) การเรียนรู้ (learn) การสานต่อ (build) และการทำซ้ำ (repeat) (บราวน์, คีเฟอร์ และชเลซิงเจอร์, 2559)

ขั้นตอนแรก ลงมือปฏิบัติ เป็นการลงมือทำธุรกิจที่มีอยู่ในใจ ที่อยากทำ ไม่เพียงแต่คิดเท่านั้น ต้องแปรสู่การปฏิบัติด้วยหนทางใดก็ได้ เพราะหากไม่ลงมือทำจริง จะไม่เกิดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นขั้นตอนต่อไป ขั้นตอนที่ 2 เรียนรู้ เป็นการเรียนรู้จากการเริ่มต้นทำแบบก้าวที่ละนิดไปสู่เป้าหมายที่มุ่งหวังไว้ โดยไม่ผูกมัดหรือทุ่มมากเกินไป จนไม่สามารถฟื้นตัวกลับมาได้ การก้าวที่ละนิดเพื่อที่จะค้นหาข้อมูลและหยุดคิดทบทวน ไตร่ตรองในสิ่งที่ทำ ให้เกิดข้อค้นพบและมีความเข้าใจในงานที่ทำมากขึ้น ขั้นตอนที่ 3 สานต่อ เป็นการก้าวต่อไปโดยนำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาปรับปรุงงาน หลังจากได้เรียนรู้จากการลงมือทำแบบก้าวที่ละนิดแล้ว ให้สานต่อสิ่งที่ได้ค้นพบหรือเรียนรู้ และขั้นตอนที่ 4 การทำซ้ำ เป็นการทำซ้ำกระบวนการเดิม โดยลงมือทำ เพื่อเรียนรู้จากก้าวใหม่ และก้าวต่อไปอีก จนกว่าจะบรรลุเป้าหมาย ซึ่งกระบวนการ ALBR นี้ เป็นการสร้างความสำเร็จขึ้นมาจากการทำงานของผู้ประกอบการ แทนที่จะแสวงหางานที่สมบูรณ์แบบ

เนื่องจากวิธีคิดของแต่ละคนสามารถปรับเปลี่ยนพัฒนาได้ ดังนั้น การพัฒนาทักษะวิธีคิดแบบผู้ประกอบการเพื่อยกระดับศักยภาพของแต่ละบุคคลสามารถใช้เทคนิคในการฝึกฝนตนเองดังนี้ 1) ทำงานที่ตนรักและรักในงานที่ทำ ซึ่งเป็นปัจจัยหลักสำคัญที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในอาชีพ เพราะเมื่อรักในงานที่ทำ ก็จะมีสติทุ่มเทและพยายามทำงานให้สำเร็จ 2) ฝึกยอมรับความเสี่ยง โดยการเรียนรู้งานใหม่ที่ทำหาย ออกไปหาความรู้ที่จำเป็นต้องใช้ในงาน พาดตนเองไปอยู่กับกลุ่มคนหรือสังคมที่จะทำให้ตนเองเก่งขึ้น 3) สร้างฝันให้ยิ่งใหญ่ อย่าจำกัดจินตนาการ ให้คิดอะไรใหม่ๆ นอกกรอบที่แตกต่างจากเดิม เพื่อเป็นการค้นหาโอกาส แม้จะเต็มไปด้วยเงื่อนไขต่างๆ ก็ตาม และ 4) ฝึกคิดบวก จะได้ไม่ท้อง่าย ๆ เมื่อเจอกับอุปสรรค หากทำงานผิดพลาด ไม่ควรจมอยู่กับความเสียใจ ให้รีบออกจากความล้มเหลวนั้นโดยหาทางแก้ไขปัญหาและมุ่งมั่นสู่เป้าหมายต่อไป การพัฒนาวิธีคิดแบบ

ผู้ประกอบการจึงเป็นการพัฒนาศักยภาพในระดับบุคคล ที่จะส่งผลต่อการพัฒนาองค์กรอีกด้วย

สรุป

เนื่องจากผู้ประกอบการ ต้องเผชิญกับความไม่แน่นอน ซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และเทคโนโลยี พฤติกรรมผู้บริโภค คู่แข่งขัน ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้ผู้ประกอบการต้องคิดหาวิธีการในการรับมือกับความเสี่ยงเหล่านี้ ซึ่งความไม่แน่นอนนี้ ไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะกับผู้ประกอบการธุรกิจเท่านั้น สำหรับผู้ที่ทำงานประจำ หรือมนุษย์เงินเดือน การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีส่งผลกระทบต่อวิธีการทำงานของพนักงานประจำ หากไม่สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงได้ ความมั่นคงในอาชีพจะลดลง การพัฒนาวิธีคิดแบบผู้ประกอบการจึงมีความจำเป็นต่อการทำงานในยุคนี้

วิธีคิดแบบผู้ประกอบการ จะคิดต่างจากคนทั่วไป ในแง่ฉลาดในการสร้างโอกาส มีความคิดริเริ่ม กล้าเผชิญความเสี่ยง มุ่งมั่นต่อเป้าหมาย มักจะพบว่าผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ ส่วนใหญ่จะผ่านความล้มเหลวมาแล้วทั้งนั้น สิ่งสำคัญที่ทำให้ข้ามผ่านอุปสรรคมาพบกับความสำเร็จได้ ก็คือวิธีคิดเมื่อเจอกับเหตุการณ์ต่างๆ เรียนรู้จากความผิดพลาด รีบแก้ไข ก้าวออกจากความล้มเหลวให้เร็ว และไม่เอามาบั่นทอนความมุ่งมั่นของตนเอง

การคิดแบบผู้ประกอบการนั้นมีความสำคัญ ไม่เฉพาะผู้ที่เป็นผู้ประกอบการธุรกิจเท่านั้น แต่มีความสำคัญต่อการทำงานของคน ทุกอาชีพที่ต้องการประสบความสำเร็จในอาชีพของตน เนื่องจากวิธีคิดแบบผู้ประกอบการ ช่วยให้การทำงานอยู่ในระดับแนวหน้า ด้วยความสามารถแยกแยะปัญหา และหาหนทางแก้ไขปัญหาคิดรวดเร็วกว่า สร้างความยืดหยุ่นในการปรับตัวภายใต้สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป ช่วยปรับเปลี่ยนทัศนคติที่มีต่อองค์กร สร้างความตื่นตัว เรียนรู้การทำงานใหม่ๆ พร้อมรับการดำเนินงานหลายด้านได้ จึงทำให้ก้าวหน้าในอาชีพของตน วิธีการคิดแบบผู้ประกอบการจึงเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์

เอกสารอ้างอิง

- บรรณานุกรม, พี. บี., คีเฟอร์, ซี. เอฟ. และ ชเลซิงเจอร์, แอล. เอ. (2559). *เขียนอนาคตคุณเอง*. [Own Your future: How to think like an Entrepreneur and Thrive in an unpredictable economy] แปลโดย อมรรรัตน์ ศรีสุรินทร์. กรุงเทพฯ: อมรินทร์ฮาวทู อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- ศูนย์จิตวิทยาการศึกษา มูลนิธิยุวสถิรคุณ. (มปป.). การพัฒนากรอบความคิด Growth mindset. สืบค้นจาก http://www.cepthailand.org/private_folder/e-book/KranPhantana_Growth_Mindset.pdf.
- เยาวลักษณ์ เคลือบมาศ. (2551, ธค.-พ.ค.). ความสำคัญของการเป็นผู้ประกอบการในปัจจุบัน. *มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น*, 1(2).
- Barringe, B. R. & Ireland, R. D. (2008). *Entrepreneurship Successfully Launching New Ventures*. (2nd ed.). New Jersey: Prentice Hall International.
- De Carolls, Donna M. (2014). *We Are All Entrepreneurs: It's A Mindset, Not A Business Model*. Website <https://www.forbes.com/sites/forbeswomanfiles/2014/01/09/we-are-all-entrepreneurs-its-a-mindset-not-a-business-model/#3717babcd84f>.
- Kane, Neil. (2016). *The Entrepreneurial Mindset*. Website <http://msutoday.msu.edu/360/2016/neil-kane-the-entrepreneurial-mindset/>.
- Outsios, G. (2013). *The emergence of uk entrepreneurs: a practice theory view on mindset and constraints*. UK: University of Stirling. Dissertation abstracts. U640656.